

Daniele xiyenge 1

2008-07-30

1.

Wa amukeleka eka tidyondzo ta hina ta Bibelet leti vitaniwaka rivoningo ra matilo.

2.

Leyi I dyondzo ya vu-23 eka xiyenge xa ku sungula, yi vula-vula hi vutomi ra munhu loyi a vitaniwaka Daniel. Eka dyondzo leyi hundzeke hi vula-vule hi tiko ra Israele. Xikwembu xi va nyike tiko ra risima leri lumbaka vona, xi va xi va lerisa leswaku va ta xi tirhela ndjani eka rona. Hambiswiritano, va ye emahlweni va hambuka eswilerisweni swa xona, a xidyoho xikulu lexi a va xi endla a ku ri ku gandzela swikwembu swa vahedeni lava a va akile kusuhi na vona. Va endla swifaniso swa swikwembu swa kona hi swigodo ni nsuku, va swi akela ni tialitari, va swi khinsamela va swi gandzela, minkarhi min'wana a va hisa vana va vona eka tialitari tani hi magandzelo ya swikwembu leswi. A swikwembu leswi vahedeni a va swi tirhela, a ku ri mademona lawa a ma tiendla onge I swikwembu. Nkarhi un'wana loko ku fuma hosi leyi chavaka Xikwembu, a vanhu a va tisola kutani va hisa swifaniso leswi a va swi yimisile, kutani va tirhela Xikwembu. Kambe leswi a swo tirha nkarhinyana, endzhaku a va tlhela va ya eku gandzeleni ka swifaniso. A mhaka leyi yi ye ni ku ya ku ko Xikwembu xi va nyiketa eka hosi ya muhedeni leyi nga khoma madzana-dzana ya magidi-gidi ya vona yi famba na vona yi ya va endla mahlonga etikweni ra yona eBabilona. Exikarhi ka vona a ku ri ni lava a va chava Xikwembu. Lavo kala nandzu a va xanisiwa ni lava nga ni nandzu, kambe Xikwembu xi swi pfumelerile hikuva a xi lava leswaku ku ya va ni vana va xona kwale tikweni ra vukhumbi, a xi endlela ku ya va tirhisa kwale, leswaku va byela hosi leyi ya muhedeni hi ta xona ni leswaku va ta dzunisa vito ra xona.

Daniel a ve un'wana wa vona. Daniel 1:1-21:

1. Hi lembe ra vunharhu ra ku fuma ka hosi Yoyakim hosi ya Yuda, Nebukadnetsara hosi ya Babilona u fikile a rhendzela munti wa Yerusalema, leswaku a ta wu hlasela. 2. Kutani Hosi Xikwembu xi nyiketa hosi Yoyakim emavokweni ya Nebukadnetsara, xi nyiketa ni swibya swin'wana swa le Tempeleni emavokweni ya yena. Kutani Nebukadnetsara a ya na swona etikweni ra Xinara, a fika a swi ngenisa endlwini ya swikwembu swa yena laha nhundzu ya swona yi hlayisiwaka kona. 3. Kuta hosi Nebukadnetsara a lerisa Axipenazi ndhuna ya malandza ya yena leswaku a hlawula vanhu van'wana exikarhi ka Vaisraele, lava nga vana va tihosi kumbe va tinghanakana. 4. A va fanele ku va lavantshwa lava hetisekeke, va tinghohe to saseka, lava taleke vutlharhi ni vutivi ni ku twisisa, lava tsakelaka ku dyondza; naswona a va fanele ku va lava tiyeke emirini leswaku va ta swi kota ku tirha mintirho ya le ntsindza, va dyondzisiwa ku tala ni ku vulalavula ririmi ra xikalediya. 5. Kutani hosi yi lerisa leswaku va hamba va phameriwa swakudya leswo xawula leswi na yona yi dyaka swona, va nwa ni vhinyo leyi nwiwaka hi hosi, va heta malembe manharhu va ri karhi va dyondza, kutani loko va hetile va ta tisiwa emahlweni ka yona. 6. Exikarhi ka vona a ku ri ni vanhu lava

humaka eYuda, va nga Daniele, na Hananiya, na Mixaele, na Azariya. (nhlamuselo wa mavito ya vona: Daniel; Xikwembu I muavanyisi wa mina, Hananiya; Xikwembu xi komba tintswalo, Mixaele; I mani loyi a fanaka ni Xikwembu, Azariya: Xikwembu I mupfuni)

7.Kutani ndhuna ya malandza ya hosi yi va thya mavito lamantshwa: Daniel a thyiwa vito ra Beltexatsara; hi leswaku: Bel I mubiyeleli wa vutomi bya yena, Hananiya a thyiwa ra Xadraka; hi leswaku: ehansi ka vurhangeri bya Ahu (N’weti xikwembu), Mixaele; a thyiwa ra Mexaka; hi leswaku: I mani a fanaka na Aku (N’weti), Azariya yena a thyiwa ra Abedi-Nego; hi leswaku: mutirheli wa Nebo xikwembu xa vutivi ra ku hlaya ni ku tsala. 8.Daniele a a tibohile embilwini ya yena leswaku a nge pfumeri ku tinyamisa hi ku dya swakudya swo xawula leswi dyiwaka hi hosi, kumbe kunwa vhinyo leyi nwiwaka hi yona; hikokwalaho a ya a ya kombela ndhuna ya malandza ya hosi leswaku yi n’wi pfumelela ku tshika swakudya leswi, a ta ka a nga tinyamisi hi swona. 9.Kutani Xikwembu xi endla leswaku a ndhuna ya malandza ya hosi Nebukadnetsara yi tsakela Danile, yi amukela xikombelo xa yena. 10.Kutani ndhuna yi ku ka Daniele: “Ndzi chava leswaku hosi Nebukadnetsara n’wini wanga a nga ndzi dlaya loko a mi vona mi basulukile exikarhi ka tintanga ta n’wina hikuva u mi hlawulerile swakudya ni swa kunwa swo xawula.” 11.A ku ri ni mulanguteri loyi a hlawuriweke hi ndhuna ya malandza ya hosi ku hlayisa Daniele, na Hananiya, na Mixaele na Azariya. 12.Kutani Daniele a vulavula na yena a ku: “Wa nga hi ringeta hina malandza ya wena, u hi nyika matsavu ntsena, hi dya hi rheletisa hi mati manene ku ringana khume ra masiku; 13. Kutani u xiyaxiya tinghohe ta hina malandza ya wena, u ti fananisa ni ta majaha lama dyaka leswo xawula swa hosi, kutani u ta avanyisa hi leswi u nga ta swi vona etinghoheni ta hina.” 14. Mulanguteri a amukela xikombela xa vona, kutani a ringeta ku ringana khume ra masiku. 15.Loko ku hundzile khume ra masiku, va vona leswaku majaha lawa ma tsakisa, naswona ma nyuhela ku tlula lawa ma dyaka swakudya swo xawula swa hosi. 16.Kutani mulanguteri a tshika ku va phamela swakudya leswo xawula leswi a va fanele ku dya swona, ni vhinyo leyi a va fanele ku nwa yona, a nga ha va nyiki kambne a va phamela matsavu ntsena. 17.Xikwembu xi nyika majaha lawa ya mune evutivi ni vutlharhi, ni ku tiva matsalwa hinkwawu; Daniele yena a twisisa swivono hinkwaswo ni milorho hinkwayo. 18.Loko ku fikile nkarhi lowu hosi Nebukadnetsara a leriseke leswaku majaha hinkwawu ma tisiwa eka yena, ndhuna ya malandza yi ta na wona. 19.Loko hosi yi vulavula na wona, yi kuma leswaku exikarhi ka wona hinkwawu, ku hava majaha lama tsakisaka ku fana na Daniele, na Hananiya, na Mixaele, na Azariya; hiloko vona va hlawuriwa ku tirha entsindza. 20.Etimhakeni hinkwato leti lavaka vutlharhi ni ku twisisa, hosi a yi vutisa vona, kutani yi kuma leswaku va tlula swinene vangoma ni vavhumbi hinkwavu lava a va ri kona etikweni ra yona. 21.Daniele u tshamile entsindza ku kondza ku fika lembe ro sungula ra ku fuma ka hosi Korexe.

Xana a swi tsakisi leswaku minkarhi hinkwayo Xikwembu xi va na vanhu lava xirhandzaka va va va xi tirhela? Xana a tsundzuka hi Yosefa loyi a a ri munhu loyi a a chava Xikwembu. Hambi leswi a ha ri lomuntshwa etikweni leri a ri fumiwa hi vuhedeni, kambe a ve mutirhi loyi a a tshembekile emahlweni ka Xikwembu. Hikwalaho ka yini va ale ku dya swakudya leswi a va hlawuleriwe swona? Hileswaku a swi phahleriwile eka swikwembu swa hava, loko a va lo dya, a swi ta vula leswaku na vona va pfumela eka swikwembu leswiya. A va rhandza Xikwembu xa ntiryiso, Xikwembu xa va tata wa vona, Abrahama, Isaka na Yakobe. A va tiyimisele ku fa ku tlula ku tshika Xikwembu xa vona. Hikokwalaho va komberile mulanguteri wa malandza ya hosi, leswaku a va pfumelela ku dya matsavu ni ku nwa mati ntsena ku ringana khume ra masiku. Lexi a xi ri xikambeke, naswona a yi ri nghozi eka mulanguteri. Kambe Xikwembu xi endle masingita, endzhaku ka khume ra masiku, a va languteka va tsakisa ku tlula lavan’wana lava a va dya swakudya swo xawula swa hosi. A swi

vanga leswo ntsena, a va swi kota swinene ku hlaya ku twisisa swihundla swo tika. A va tlula vanghana va vona ku ringana 10 ra makhambi. Murhnadziwa mudyondzi, loko u yima ni Xikwembu hi ku hetiseka, na xona xi yima na wena, a xi nga pfumeri leswaku u wela ehansi. Xikwembu a xi va lulamisela ku va tirhisa hi ndlela yo hlamarisa ni ku tikombisa hikwalaho ka vona exikarhi ka vanhu lava vahedeni.

3.

Siku rin'wana Xikwembu xi lorhise hosi Nebukadnetsara enorho lowu nga n'wi chavisa swinene exikarhi ka vusiku. A vitane tinghanakana ta yena hinkwato ni vangoma leswaku va ta ta n'wi hlamusela norho. A a tlharihile swinene, a a nga va lerisa leswaku va n'wi byela leswi a lorheke swona ni nhlamuselo wa kona. Hi ku endlisa leswo a a swi tiva leswaku a va nga n'wi kanganyisi. Kutani va hlamula leswaku a ku na munhu emisaveni hinkwayo loyi a nga kotaka ku byela hosi leswi yi lorheke swona. Kutani hosi yi khunguvanyeka yi va yi vula leswaku loko va nga swi koti yi ta va dlaya swin'we ni mundyangu ya vona. Loko Daniele a twe mhaka leyi a kombele mpfumelelo wo vonana ni hosi, kutani loko a pfumeleriwile, a kombele hosi leswaku yi lehisa nyana masiku leswaku a ya khongela Xikwembu xa yena leswaku xi n'wi nyika nhlamulo wa norho. Daniele 2:17-23:

17. Kutani Daniele a muka, a ya hlamusela mhaka leyi eka vanghana va yena Hananiya, na Mixaele, na Azariya. 18. A va byela ku khongela, leswaku Xikwembu xi va twela vusiwana, xi va boxela xihundla lexi va ta ka va nga herisiwi kun'we ni tintlharhi ta le Babilona.

19. Kutani ni vusiku, Daniele a paluxeriwa xihundla xa kona hi xivono; hiloko a dzunisa Xikwembu xa le matilweni a ku: 20 "A ku dzunisiwe vito ra Xikwembu hi laha ku nga heriki, hikuva vutlharhi ni matimba I swa xona. 21. Hi xona xi hundzuluxaka minkarhi ni tinguva, xi susa ni ku veka tihosi eswitulwini swa tona; hi xona xi nyikaka vutlharhi ni vutivi eka lava twisisaka; 22. Xi paluxa swilo hinkwaswo leswi nga xihundleni; hi xona xi tivaka leswi nga xinyamini, hikuva lana xi nga kona ku lo nghéé! 23. We Xikwembu xa vatata wa hina ndza ku khensa ni ku ku dzunisa, hikuva u ndzi nyikile vutlharhi ni matimba; leswi hi nga swi kombela eka wena u ndzi paluxerile swona, mhaka ya hosi u hi tivisile yona."

4.

Xana a hi xikulu Xikwembu xana? Xi tiva hinkwaswo, hambu leswi vanhu va swi ehleketaka ni ku swi lorha. Hikokwalaho a ku na nchumu lowo tsandzaka Xikwembu. Xi kota ku endla hinkwaswo leswi xi swi tsakelaka. Loko Daniele a ha khongela xi n'wi kombe ni ku n'ei tivisa nhlamulo ya leswi hosi yi nga lorha swona ni nhlamuselo wa kona. A nga vonanga ntsena leswi hosi yi nga swi lorha, kambe a tive ni nhlamuselo wa kona. Kutani a tlhelela eka hosi leyi nga tlangiki a fika a ku ka yona: v.27-36:

27 "We hosi, ku hava ntlharhi, kumbe muvhumbhi, kumbe mungoma, hambu a ri la tivaka tinyeleti, loyi a nga boxaka xihundla xa norho wa wena hilaha u kombelaka hakona.

28. Kambe ematilweni, ku ni Xikwembu lexi paluxaka swihundla, kutani we hosi Nebukadnetsara, xi ku tivisile leswi nga ta humelela eminkarhini leyi taka. Loko u etlele u lorhile ni ku vona swivono. 29. Kutani we hosi loko u etlele, u terile hi miehleketo ya leswi nga ta humelela eminkarhini leytaka, hikuva loyi a paluxaka swihundla u ku tivisile swilo swa kona. 30 Hambiloko ndzi paluxeriwile xihundla lexi, a hi leswaku ndzi tlula vanhu van'wana hi vutlharhi, ndzi lo kombiwa xona leswaku ndzi ta ku nyika nhlamuselo wa norho

wa wena, ni leswaku u ta ywisisa leswi pfilunganyiseke miehleketo ya wena. 31. “We hosi, u vonile xifaniso xo leha lexi mileke emahlweni ka wena, xifaniso xa kona a xi kurile ngopfu, naswona a xi vangama swinene; loko munhu a xi vona a a khomiwa hi ku chava 32. Nhloko ya xona a yi ri ya nsuku lowo tenga, xifuva ni mavoko ya xona a swi ri swa silivere, khwiri ni tinyonga ta xona a swi ri swa koporo. 33. Milenge ya xona a yi ri ya nsimbi, minkondzo yona a yi ri ya nsimbi leyi pfanganene ni vumba. 34. Kutani loko wa ha langutile, ku phemeka ribye entshaveni ri nga khumbiwanga hi munhu, ri fika ri ba minkondzo ya nsimbi ni vumba ya xifaniso lexi, kutani minkondzo ya kona yi fayeka. 35. Hiloko nsimbi ni vumba ni koporo ni silivere ni nsuku swi fayekela hinkwaswo, swi sileka swi sala swi fana ni mungu exivuyeni, kutani moya wu swi hahisa swi nyamalala. Kambe ribye leri beke xifaniso, ri kula ri hundzuka ntshava ri khubumeta misava hinkwayo 36 Leswi hi swona u swi lorheke we hosi, kutani hi ta ku byela nhlamuselo ya swona.

5.

Xana a swi hlamarisi. Daniel a kotile ku vhumbela hosi leswi a wu vula swona a norho wa yena. Hi ku endla leswiya, a a tiyisa leswaku a n’wi byela ntiyiso ni leswaku a a ngo n’wi chela nthyeketo. Oh ni hleketa leswaku eka nkarhi lowu, a hosi a yi rhurhumela hikuva yi tava yi swi vonile leswaku a norho lowu a wu huma eka Xikwembu. A vone ni leswaku Daniel a tirhela Xikwembu lexi yena a nga xi tiviki, xi nga Xikwembu lexi vulavulaka eka lava va xi tivaka ntsena.

6.

Loko a tava a byele hosi a nhlamuselo wa norho wa yona, a tlhele a hlamusela wu vulaka swona. Hi ku komisa, Daniele a byele hosi leswaku a xifaniso xi kombisa a mfumo wa laha misaveni hi laha a wu ta landzelelana hi kona ku ko ku hela misava. A nhloko ya nsuku I mfumo wa Nebukadnetsara lowu eka wona Xikwembu xi nga nyiketa matiko hinkwawu ya misava eka wona, kambe a mfumo lowu wa Nebukadnetsara a wu ta hela ku nghena mfumo un’wana swiendlisa xiswoleswo. Kutani ku ta un’wana hi ku landzelelana ka yona ni matimba ya yona hi kuya hi leswi xifaniso xi kombisaka swona ku ya fika emilengeni ne minkondzweni. Emasikwini lama taka, a xiribyana lexitsongo xi ta ba xifaniso xi xi sila, kutani xi ta kula xi endla ribye lerikulu; leswi vulaka mfumu lowu nga tava lowukulu ku tlula minfumo hinkwayo ya misava. Wu ta va mfumo lowu nga ta ka wu nga cinciwi hi un’wana. A nhlamuselo lowu wa norho wa hosi, wu yi khumbe ngopfu swinene. Daniel 2:46-49:

Kutani hosi Nebukadnetsara a wela hansi hi mombo, a titsongahata emahlweni ka Daniele. Kutani a lerisa leswaku Daniele a humeseriwa magandzelo ni mirhi ya risuna. 47. Kutani hosi Nebukadnetsara a ku ka Daniele: “Hakunene Xikwembu xa wena, hi xona Xikwembu xa swikwembu, ni Hosi ya tihosi, hi xona xi paluxaka swihundla, hikuva wena u kotile ku hlamusela leswi a swi ndzi tumbelerile.” 48. Kutani hosi yi fundza Daniele hi ku n’wi humesela tinyiko leto tala to saseka, yi n’wi endla mulanguteri wa xifundza hinkwaxo xa Babilona, yi n’wi veka ni kuva mulanguteri wa tintlharhi hinkwato ta Babilona. 49. Kutani Daniele a kombela eka hosi leswaku Xadraka, na Mexaka na Abedi-Nego, va vekiwa kuva tindhuna ta xifundza xa Babilona, ni leswaku yena a pfumeleriwa ku tshama entsindza.

7.

Hi xinkarhana hi vona hosi leya matimba, hosi ya misava hinkwayo, hosi yo tikukumuxa yi ba ehansi hi mombo wa yona. A ko a vona leswaku yi kona Hosi ya tihosi ku tlula yena, a Hosi a tilo ni misava, a Hosi leyi fumaka hi laha ku nga heriki, a Hosi leyi a mfumo wa yona wu nga ta ka wu nga ri na makumo, a Hosi leyi eku heteleleni ka swilo hinkwaswo yi nga ta faya minfumo hinkwayo kutani yi veka mfumo wa yona lowu nga ta ka wu nga heri eka vanhu va misava hinkwayo.

8.

Murhandziwa mudyondzi, hinkwayo minfumo ya misava leyi yi ta hela. Kutani a N'wana wa Xikwembu, Hosi Yesu Kriste, Loyi a nga Ribye ro hlamarisa, leri Daniele a ri voneke, a ta simeka mfumo wa yena lowu hetisekeke. Wu ta va mfumo wo hetiseka, emfumo lowu xidyoho xi nga ta ka xi nga ngheni eka wona. Xirho xin'wana na xin'wana xa mfumo wa kona, xi ta va xi hlawulekile tani hikuva Xikwembu xi hlawulekeke. Un'wana na un'wana a ta rhandza Xikwembu hi mbilu ya yena hinkwayo, naswona a ta rhandza makwavo tani hi laha a tirhandzaka hi kona. Eka siku leriya, vanhu hinkwavu lava nga tirhelangiki Xikwembu va ha ri laha misaveni va ta yisiwa exilovelweni xa Yesu ku ya avanyisiwa. Kutani va ta rila, va kombela ku tweriwa vusiwana, loko va vona a vuphukuphuku lebyi va byi endleke byo kala va nga pfumelanga ni ku tirhela Xikwembu. Va ta swi lava ku tisola, kambe a nkarhi wu tava wu ri wu tsongo leswaku va rila ni ku kuma ndzivalelo ni ku amukela tintswalo ta Xikwembu. Oh, makwerhu loyi a rhandzekaka, xana wa pfumela leswaku Yesu I n'wana wa Xikwembu loyi a ku feke exihambanwini hikwalaho ka swidyoho swa wena? Xana u tshama u nyiketa vutomi bya wena eka yena? Xana a siku leri u ng ata ya humelela exilovelweni xa yena a ta ku komba a ku: "Na n'wi tiva munhu loyi, a fambe etindleleni ta mina enkarhini wa ku hanya ka yena emisaveni, ni n'wi rivalerile swidyoho swa yena, I n'wana wa mina, I wa amukeleka enfun'wini wa mina hi laha ku nga heriki?" A hosi ya matimba Nebukadnetsara, a titsongahate a ko a wa hi mombo. Xana a u endli endli swo fana makwerhu u rilela moya wa wena xana.

////////